

Taal en communicatiewetenschappen 3de graad

De studierichting Taal en communicatiewetenschappen 3de graad

1. De studierichting in de matrix

Graad	3de graad
Finaliteit	D-finaliteit
Domein	Taal en cultuur
Samenstelling	MD + SMD

2. Korte beschrijving van de studierichting

Taal en communicatiewetenschappen is een theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit. Ze combineert een brede algemene vorming met een uitgebreid pakket moderne talen en Communicatiewetenschappen. De leerlingen verdiepen hun communicatievaardigheden in het Duits, Engels, Frans en Nederlands. De studierichting daagt hen ook uit op het vlak van verdieping in taaltechnologie en taalkunde.

3. Leerlingenprofiel

Leerlingen Taal en communicatiewetenschappen tonen inzicht in complexe leerinhouden, leggen verbanden tussen leerinhouden en kunnen logisch redeneren, vooral binnen de focus van het studiedomein en de studierichting.

Ze zijn verbaal-linguïstisch sterk en hebben een sterk taalgevoel. Ze kunnen taal op een abstracte manier analyseren en op een gestructureerde manier met talen omgaan. Ze drukken zich graag vlot en gepast uit in verschillende moderne talen en zijn nieuwsgierig naar andere culturen en het gebruik en belang van taaltechnologie. Ze weten hoe taal als systeem werkt en wat de impact is van taal en communicatie op cultuur en samenleving. Ze willen inzicht verwerven in gemediatiseerde (massa)communicatie en hanteren talige en communicatiewetenschappelijke concepten op een abstracte manier.

4. Specifiek voor de studierichting

- Uitgebreid pakket moderne talen: Engels, Frans, Nederlands: taalsystematiek, taalverwerving en taalontwikkeling, relatie taaluitingen en gebruikers, taalvariatie, tekstopbouw, communicatieve vaardigheden, interactie over literatuur en samenleving
- Duits
- Introductie tot taaltechnologie
- Wetenschappelijke en kritische benadering van communicatie en (massa)media

4.1 Nederlands

Deze tabel geeft het verschil aan tussen het leerplan B+S' voor deze studierichting en het basisleerplan voor de andere domeingebonden studierichtingen en het leerplan B+S voor de domeinoverschrijdende richtingen met een pool Moderne talen.

	Basisleerplan	B+S' Taal en communicatie- wetenschappen	B+S
Communicatie en informatie	Een geschreven tekst samenvatten	Mondelinge en schriftelijke teksten samenvatten	Mondelinge en schriftelijke teksten samenvatten
		Teksten herformuleren en redigeren	
Literatuur	Literatuuranalyse	Literatuuranalyse, meer literaire concepten	Literatuuranalyse, extra literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid
			Evolutie van literatuur en de plaats die ze inneemt in de maatschappij
Identiteit in diversiteit			+ Aspecten van talige diversiteit
		+ Taalverwerving en taalontwikkeling	+ Taalverwerving en taalontwikkeling
		+ Vorm en inhoud van taaluitingen	
Taalsysteem	Inzicht in taalsysteem toepassen	Kenmerken van taalsysteem benoemen en inzicht toepassen	Kenmerken van taalsysteem benoemen en inzicht toepassen
		Taal- en redekundige analyse van zinnen	Taal- en redekundige analyse van zinnen
		relatie tussen taalgevoel, taalnorm en taalwerkelijkheid	relatie tussen taalgevoel, taalnorm en taalwerkelijkheid
		registreerbaarheid van fonologische, morfologische, syntactische, semantische en lexicaal aspecten	registreerbaarheid van fonologische, morfologische, syntactische, semantische en lexicaal aspecten

4.2 Engels en Frans

Deze tabel geeft het verschil aan tussen het leerplan B+S' voor deze studierichting en het basisleerplan voor de andere domeingebonden studierichtingen en het leerplan B+S'' voor de richting Moderne talen.

	Basisleerplan	B+S' Taal en communicatie- wetenschappen	B+S'' Moderne talen
Communicatie: receptie, productie en interactie	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1)	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+) Receptie: langere teksten, wetenschappelijke teksten [E] Productie en interactie: complexere zinsbouw en tekststructuur, langere teksten	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+) Receptie: langere teksten, wetenschappelijke teksten [E] Productie en interactie: complexere zinsbouw en tekststructuur, langere teksten
		Analyse van tekststructuur en -opbouw, herformuleren van teksten en notities nemen	Analyse van tekststructuur en -opbouw, herformuleren van teksten en notities nemen

		Samenvatten	Samenvatten
Identiteit in diversiteit		+ Elementen van taalvariatie en interculturele verschillen in communicatie	+ Elementen van taalvariatie en interculturele verschillen in communicatie
Literatuur			+ Literatuuranalyse
		+ Interactie over de relevantie van literaire teksten voor de samenleving	+ Interactie over de relevantie van literaire teksten voor de samenleving
Taalstelsel	Kennis-elementen (ERK richtsnoer B1)	Kennis-elementen (ERK richtsnoer B1+) + participe présent [F], conditionnel passé [F], ce qui, ce que, ce dont [F], future perfect [E], hypothese (irrealis) [E,F]	Kennis-elementen (ERK richtsnoer B1+) + participe présent [F], conditionnel passé [F], ce qui, ce que, ce dont [F], future perfect [E], hypothese (irrealis) [E,F]
		Taal- en redkundige analyse van zinnen en woordvorming	Taal- en redkundige analyse van zinnen en woordvorming
		Gelijkenissen en verschillen tussen talen	Gelijkenissen en verschillen tussen talen
		Invloed van context op betekenis	Invloed van context op betekenis
Taal-technologie			Kritisch omgaan met taaltechnologische middelen

5. De modellessentabel

Algemene vorming	III,1	III,2	Specifieke vorming	III,1	III,2
Godsdienst	2	2	Communicatiewetenschappen en taaltechnologie	3	2
Aardrijkskunde	1	1	Duits	2	3
Geschiedenis	1	1	Engels B+S	3	3
Lichamelijke opvoeding	2	2	Literatuurbeleving en taalkunde		
Natuurwetenschappen	2	1	Frans B+S	4	4
Wiskunde	2	3	Literatuurbeleving en taalkunde		
			Nederlands B+S	5	5
Onderliggend aan algemene en specifieke vorming				III,1	III,2
Realisatie leerplandoelen GFL en LP Financieel-economische vorming				1*	1*

* De leerplandoelen van het GFL en van het leerplan Financieel-economische vorming kunnen worden gerealiseerd via schooleigen projecten, door een of meer leerplandoelen te integreren in vakken van de algemene of de specifieke vorming of door een aantal leerplandoelen samen onder de vorm van een vak aan te bieden (zoals Artistieke vorming/Esthetica, Mens & samenleving), of door een combinatie van voorgaande mogelijkheden.

Het is geenszins de bedoeling om het GFL als één afzonderlijk vak te realiseren. Dergelijke benadering zou voorbijgaan aan het gemeenschappelijk en funderend karakter van het leerplan. De tijd die voor het GFL en het LP FEV in de modellessentabel wordt voorzien, heeft tot doel duidelijk te maken dat ook voor de realisatie van die leerplannen onderwijstijd nodig is. Afhankelijk van de keuzes die een school maakt, zal het voorziene lesuur in de schooleigen lessentabel een eigen invulling krijgen.

Suggesties complementair gedeelte °	4	4
Esthetica/Artistieke vorming		
Mens & samenleving		
Schooleigen keuzes:		
- Een vak van de algemene vorming van de studierichting		
- Een vak van de specifieke vorming van de studierichting		
- Schooleigen curriculum		
...		

° Indien de school ervoor kiest om verplichte leerplandoelen aan te bieden in een of meer lesuren van het complementair gedeelte, dan maken die lesuren samen met de relevante lesuren van de algemene of de specifieke vorming voorwerp uit van het onderzoek van de onderwijsinspectie m.b.t. die leerplandoelen door de onderwijsinspectie.

Totaal algemene en specifieke vorming	32	32
De modellessentabel geeft door middel van een richtcijfer aan hoeveel onderwijstijd doorgaans nodig is om de verplichte leerplandoelen met voldoende diepgang te kunnen realiseren. Afhankelijk van de eigen specifieke context kan de school zelf keuzes maken en meer of minder lesuren aan een bepaald vak spenderen.		
- Wanneer eenzelfde leerplan van de specifieke vorming in dezelfde finaliteit voor meerdere studierichtingen geldt, dan wordt het vak in eenzelfde kleur gearceerd (cf. Duits).		
- In vergelijking met het leerplan Duits in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen het richtcijfer in bruin meer onderwijstijd aan voor hetzelfde leerplan Duits in functie van de studierichting Taal en communicatiewetenschappen.		

6. Infrastructuur

Cf. algemene vorming

Vergelijking met aanverwante studierichtingen in de 3de graad

Moderne talen (DO D) vs Taal en communicatiewetenschappen (DG D)

Binnen de doorstroomfinaliteit is de richting Taal en communicatiewetenschappen inhoudelijk verwant met de richting Moderne talen. De leerplannen Nederlands, Engels en Frans baseren zich op dezelfde set minimumdoelen en specifieke minimumdoelen algemene uitbreiding, waarbij voor de vreemde talen het B1+-niveau van het ERK als richtsnoer is gebruikt. Zowel in de richting Moderne talen als in de richting Taal en communicatiewetenschappen ligt de nadruk op taal, leren de leerlingen een derde vreemde taal, Duits en krijgen ze een introductie tot taaltechnologie. Voor Nederlands, Frans en Engels worden de minimumdoelen algemene vorming verdiept en uitgebreid met specifieke minimumdoelen (zie vergelijkende tabel hieronder). In de richting Taal en communicatiewetenschappen verdiepen de leerlingen zich in Communicatiewetenschappen. In tegenstelling tot de richting Moderne talen verdiepen de leerlingen in Taal en communicatiewetenschappen zich niet op het gebied van literatuur. Ze leren ook geen vierde moderne vreemde taal.

Economie-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (DO D) vs Taal en communicatiewetenschappen (DG D)

Binnen de doorstroomfinaliteit is de richting Taal en communicatiewetenschappen inhoudelijk verwant met de richting Moderne talen. De leerplannen Nederlands, Engels en Frans baseren zich op dezelfde set minimumdoelen en specifieke minimumdoelen algemene uitbreiding, waarbij voor de vreemde talen het B1+-niveau van het ERK als richtsnoer is gebruikt. Zowel in de richting Moderne talen als in de richting Taal en communicatiewetenschappen ligt de nadruk op taal, leren de leerlingen een derde vreemde taal, Duits en krijgen ze een introductie tot taaltechnologie. Voor Nederlands, Frans en Engels worden de minimumdoelen algemene vorming verdiept en uitgebreid met specifieke minimumdoelen (zie vergelijkende tabel hieronder). Waar de leerlingen in de tweepolige richtingen naast het pakket Moderne talen zich ook verdiepen in Economie, Latijn of Wetenschappen, verdiepen de leerlingen in de richting Taal en communicatiewetenschappen zich verder in het domein van de communicatiewetenschappen. In tegenstelling tot richtingen met Moderne talen verdiepen de leerlingen in Taal en communicatiewetenschappen zich niet op het gebied van literatuur.

Taal en communicatiewetenschappen (D) vs Taal en communicatie (D/A)

Over de finaliteiten heen is de richting Taal en communicatiewetenschappen (DG D) inhoudelijk verwant met de richting Taal en communicatie (D/A) uit de dubbele finaliteit. In beide richtingen ligt de nadruk op taal en communicatie en leren de leerlingen naast Engels en Frans ook een derde vreemde taal, Duits. In beide richtingen worden de minimumdoelen algemene vorming voor Nederlands, Frans en Engels verdiept en uitgebreid met specifieke minimumdoelen. Toch zijn er heel wat verschillen. De leerplannen Nederlands, Engels en Frans baseren zich niet op dezelfde set (specifieke) minimumdoelen. In de richting Taal en communicatiewetenschappen is voor Engels en Frans het ERK-niveau B1+ als richtsnoer gebruikt terwijl dat in de richting Taal en communicatie het B1-niveau is. Daarnaast zijn ook de specifieke minimumdoelen in beide richtingen verschillend (zie vergelijkende tabel hieronder). Waar de leerlingen in de richting Taal en communicatiewetenschappen zich verder verdiepen in het domein van de communicatiewetenschappen en een introductie krijgen tot de taaltechnologie, leren de leerlingen in de richting Taal en communicatie hoe ze de realisatie en coördinatie van communicatieprojecten en -acties kunnen ondersteunen.

Specifieke minimumdoelen 3de graad

De studierichting is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen in de 3de graad D-finaliteit:

- Economie-moderne talen;
- Moderne talen;
- Moderne talen-wetenschappen.

Economie-moderne talen	Moderne talen-wetenschappen	Moderne talen	Taal en communicatie-wetenschappen
Algemene doorstroomcompetenties			
Generieke doorstroomcompetenties			
Historisch bewustzijn: uitbreiding			
Moderne talen			
Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten; - taalverwerving en taalontwikkeling;		Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten; - taalverwerving en taalontwikkeling; - pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - aspecten van interculturele communicatie; - taalverwerving en taalontwikkeling; - uitgebreide pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie
Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten Inclusief algemene uitbreiding		Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding
Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden: teksten samenvatten; - taalsystematiek; - literatuur Inclusief algemene uitbreiding		Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuur; - sociolinguïstiek; - pragmatiek Inclusief algemene uitbreiding	Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - interactie over literatuur en samenleving; - sociolinguïstiek; - pragmatiek Inclusief algemene uitbreiding
Duits: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuurbeleving		Duits: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - Landeskunde; - literatuurbeleving	
		Vierde moderne vreemde taal - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek - aspecten van interculturele communicatie	
Wiskunde			
Uitgebreide wiskunde i.f.v. economie	Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen		
Biologie			
	Uitgebreide biologie		

Chemie			
	Uitgebreide chemie		
Fysica			
	Uitgebreide fysica		
Aardwetenschappen			
	Uitgebreide aardwetenschappen		
STEM			
	- Onderzoeksvaardigheden wetenschappen		
Economie			
- Uitgebreide algemene economie - Bedrijfswetenschappen en recht			
Sociale wetenschappen			
			Samenleving en politiek: communicatiewetenschappen

Doorstroomprofiel na de 3de graad

Economie-moderne talen	Moderne talen	Moderne talen-wetenschappen	Taal en communicatiewetenschappen
<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p>	<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p> <p>Archeologie en Kunstwetenschappen, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk recht, Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen</p>	<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p>	<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p>
		<p><i>Natuurwetenschappen</i> Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling/ Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Biochemie en biotechnologie, Biologie, Chemie, Geografie, Geografie en geomatica, Geologie), Biomedische</p>	

		wetenschappen, Biotechniek, Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Farmaceutische wetenschappen, Sociale gezondheidswetenschappen / Gezondheidszorg	
<i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs / Handelswetenschappen en Bedrijfskunde	<i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (Global Communication, International Affairs, Sociaal-economische Wetenschappen), Politieke en Sociale Wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische Wetenschappen/ Onderwijs / Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Media en Entertainment Business, Communicatiemanagement)	<i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (Global communication)/ Onderwijs / Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Communicatiemanagement)	<i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen (communicatiewetenschappe n) / Onderwijs / Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Media en Entertainment Business, Communicatiemanagement)

Het doorstroomprofiel maakt een koppeling met de meest logische vervolgopleidingen per studierichting en ondersteunt zo de selectie van bepaalde wetenschapsdomeinen waarvoor specifieke minimumdoelen werden ontwikkeld. Het is in de eerste plaats een werkdocument voor het ontwikkelproces van de specifieke minimumdoelen. *Het doorstroomprofiel heeft geen impact op de eigenlijke studiekeuze die leerlingen uiteindelijk zullen maken.*

Bij het vastleggen van de doorstroomprofielen zijn in de eerste plaats hele studiegebieden geselecteerd. Wanneer binnen een bepaald studiegebied enkel een selectie van opleidingen relevant is, dan staat die selectie tussen haakjes na het studiegebied opgesomd.

De studiegebieden zijn gebundeld op basis van inhoudelijke samenhang. Een schuine streep binnen een cluster (/) verduidelijkt of het gaat om academische of professionele bacheloropleidingen: links van de schuine streep staan de academische bacheloropleidingen en rechts ervan de professionele bacheloropleidingen.